Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ой годинѣ по полудни.

Администрація подъ ч. 8 улиця Чарнецкого.

Редакція ул. Францісканьска ч. 10. дверь 10.

Письма приймають ся лишь франкованѣ.

Рекламаціи неопечатанѣ вôльнѣ ôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои“.

Предплата у Львовѣ въ Администраціи „Ґазеты Львôвскои“ и въ ц. к. Старостствахъ на провинціи:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року 1 зр. 20 к.
на чверть року . 60 к.
мѣсячно . . . . 20 к.
Поодиноке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . . . 45 к.
Поодиноке число 3 кр.

Ч. 127. | Нинѣ: Завтра: | ж. гр. | 2 по Сош. Теодора Стр. | р. | 2 по Сош. Регины | Недѣля 7 (19) червня 1892. | Всходъ сонця 4 г. 0 м.; заходъ 8 г. 1 м. Баром. 761 терм. + 19·0° + 12·5°. | Рôкъ II.

Уґанда.

Що то Уґанда? — спытае певно неоденъ зъ читателѣвъ, побачивши се слово въ заголовку. Се слово несесь нинѣ зъ устъ до устъ по цѣлôй Европѣ, его стрѣтите теперь у всѣхъ ґазетахъ, бо оно наповняе декого великимъ страхомъ, декому знову робить велику надѣю. Уґанда, то оденъ изъ найбогатшихъ и найкрасшихъ краѣвъ у всхôднôй Африцѣ, положеный на самôмъ рôвнику мѣжь великими озерами. Представте собѣ край, котрымъ ѣдете якихъ 60 миль вадовжь, а 45 миль поперекъ, куды лишь глянете представляють ся вамъ прекраснѣ рôвнины и невеличкѣ горбики, покрытѣ густо лѣсами и травою, але такою травою, въ котрôй не то чоловѣкъ на кони, але чоловѣкъ на слони може зовсѣмъ сховати ся, такъ що его анѣ крыхты не видко. Рѣдко лишь стрѣчають ся людскѣ оселѣ а й въ тыхъ оселяхъ хаты, а радше сказати бы, колибы, плетенѣ изъ тростины, та вкрытѣ пальмовымъ листемъ, стоять далеко одна вôдъ другои. Лишь на західнôй сторонѣ того краю пôднимають ся высокѣ горы. То край Уґанда. На полудни вôдъ него тягне ся величезне озеро Укереве, зване также озеромъ Вікторія Ніянса, около 40 миль довге, а 36 миль широке. Пречудне се озеро, положене въ найгорячѣйшôй части Африки, якъ разъ якъ бы на то, щобы холодити тутъ велику спеку, и для того понадъ его берегами розложило ся якъ найбôльше людскихъ осель, сѣлъ а навѣть и великихъ мѣстъ. Недалеко вôдъ его берега лежить и столиця краю Уґанды, Менґо, недалеко вôдъ руинъ давнѣйшои столицѣ Рабаґа. На всхôднôй границы Уґанды выплывае изъ сего озера рѣка Ніль и творить тутъ величавѣ водоспады т. зв. водоспады Ріпона. На заходѣ вôдъ Уґанды есть друге велике озеро Мута-Нсіґе, що займае около 1000 квадратовыхъ миль; на пôвнôчнôмъ заходѣ трете озеро Альбертъ-Ніянса на 643 квадр. миль велике, а на пôвнôчнôмъ всходѣ ще два меншѣ озера: Коджа и Ґітанселе. Крôмъ того есть тутъ ще богато бôльшихъ и меншихъ рѣкъ. Клíматъ въ краю, хоть горячій, есть дуже лагôдный, а дощѣ бувають тутъ два разы до року: вôдъ марта до мая и вôдъ вересня до жовтня.

Край то, якъ сказано, дуже богатый, тутъ стрѣчають ся цѣлѣ лѣсы бавовны, фіґъ, тамариндôвъ (деревъ подôбныхъ до нашихъ акацій), евфорбій (песього молочія), зъ котрыхъ робить ся кавчукъ и ґума елястична, та росте богато ще инчихъ деревъ впадаючихъ въ око своєю красою и величиною. Тутъ ростуть також всѣлякого рода пальмы а не рѣдко стрѣчае ся и рôдъ пальми подôбнои до тои, зъ котрои роблять тростиновѣ палицѣ. Ростина ся звана тутъ „камбу“ ве ся якъ грубе ужище по деревахъ, а подорожникъ дуже радъ, коли еѣ де стрѣтить въ дорозѣ; вôнъ пôдрѣже еѣ, а зъ неи натече ему кôлька квартъ солодкавого бѣлого соку, зовсѣмъ подôбного до молока, котрый такъ смакуе якъ кокосове молоко. Розумѣе ся, що въ тыхъ лѣсахъ повно всѣлякои звѣрины дикои, особливо слонѣвъ, львôвъ, леопардôвъ и малпъ, а надъ великими рѣками и рѣчныхъ коней та носорожцѣвъ.

Нарôдъ тутъ зве ся Ваґанда, а его числять на 5 міліонôвъ душь. Люде суть высокого росту, крѣпкои будовы и темно брунатнои краски, дуже працьовитѣ, пильнѣ и зручнѣ, хоть нѣбы на нашъ поглядъ на пôвъ дикѣ. Они управляють поле, садять бананы, кукурудзу, тютюнъ, ріцінусъ, тростину цукрову и каву, та годують худобу. Найбôльше любують ся въ горбатыхъ вôдъ товщу волахъ, т. зв. цебу та въ вôвцяхъ зъ короткимъ а широкимъ и дуже товстымъ хвостомъ. Крôмъ того держать козы, коты и псы. Ваґанды умѣють выробляти зъ дерева дуже зручно всѣлякѣ рѣчи а мѣжь ними суть также дуже зручнѣ ковалѣ. Зъ бананôвъ роблять они собѣ рôдъ вина, котре называють „мвенґе“. Они ведуть також веляку торговлю, а головнымъ предметомъ ихъ торговлѣ есть: слоновина (слонева кôсть), ґумя, всѣлякѣ живицѣ, кава, кожѣ зъ львôвъ, леопардôвъ и выдръ та на бѣло выправленѣ шкôры зъ малпъ.

Ваґанды суть народомъ спокôйнымъ и жиють пôдъ управою короля, котрого называють „кабака“. Коли приходять поклонити ся свому королеви, то складають передъ нимъ свою зброю и покланяють ся якъ до самои землѣ а вôдтакъ плещуть въ долонѣ и кличуть: „куча мвене“ то значить „кôгтѣ вождя“.

На сей то край звернули були Европейцѣ особливо же Анґлійцѣ и Французы вже вôдъ давна свою увагу. Они посылали туды своихъ місіонерôвъ, щобы навертати Ваґандôвъ на вѣру християньску: Французы на обрядъ католицкій, Анґлічане на свôй обрядъ анґліканьскій. Бувъ часъ, коли Емінъ-паша хотѣвъ зъ Вадалаю, бо то край пограничный, здобути Уґанду, але то ему не удало ся. Въ 1875 р. заходивъ до Уґанды Стенлі, а тогдѣшный король Мтесе принявъ бувъ его дружно. Той король позволивъ бувъ также осѣдати и місіонерамъ въ краю, але вже въ 1879 р. заказавъ своимъ пôданымъ слухати науки „бѣлого чоловѣка“, а такъ само и принимати вѣру магомотаньску; вôнъ велѣвъ бувъ навѣть убити одного анґлійского епіскопа. По его смерти въ 1884 р. наставъ король Мванґа. За сего короля удало ся місіонерамъ значно розширити свôй вплывъ, а здаесь, що французскѣ місіонеры мали навѣть вплывъ на са-

Два скарбы.

Народне оповѣданє.

Се було ще въ старовину, — тодѣ, якъ на Украину Татарва набѣгала. Отсе було набѣжить, усе попалить, пограбуе, а людей або побе, або у брань, у неволю забере. И живъ тодѣ на Украинѣ богатый хазяинъ Телембахъ. Добре вôнъ хазяйнувавъ и чимало добра було въ него и на дворѣ и въ коморѣ, а то й грошики ще були. Що хлѣборобствомъ заробляв, а що чумацтвомъ, а що й купецтвомъ, бо бувъ собѣ чоловѣкъ моторный. И жѣнку взявъ собѣ зъ богатои семьѣ. То въ жѣнки тожь було усього досыть: було намисто зъ червôнцямъ зъ хрестами, перенизане єднусами,*) стôльки, що якъ надѣне усе, такъ ѣй ажь шию гне. А вже що кунтушѣвъ, плахотъ, корабликôвъ, то вже про те й казати нема чого.

Телембах любивъ грошики, то часто й густо, дивлячись на жѣнчине добро, казавъ: — Ка-зна на що грошѣ переведено! Чи не красше булобъ усе те попродати, а грошѣ заховати?

То Приська, его жѣнка: — А вжежь! Буду ему нетѣпахою обдраного ходити! Нехай уперéдъ выяснить ся, тодѣ продамъ таке добро.

Ото одного разу, попродавши зимою хлѣбъ, заходивсь Телембахъ крадькома вôдъ жѣнки числити свои грошѣ. Числивъ, числивъ тай начисливъ ажь двѣ сотнѣ срѣбныхъ карбованцѣвъ. А се були тодѣ величезнѣ грошѣ, и хто ихъ мавъ, великій богатирь бувъ.

И думае собѣ Телембахъ: — Знову щось Орда, Татарва, заворушилась. Якъ набѣжить знову, пропадуть мои грошики. Оть зроблю я такъ, якъ розумнѣ люде роблять.

Ото взявъ велику баньку скляну зъ широкою шийкою тай почавъ вкидати туды грошѣ. Кидавъ, кидавъ и саме двѣ сотнѣ карбованцѣвъ туды влѣзло. — Добре! — каже Телембахъ. Заткнувъ баньку, обвязавъ шкураткомъ*), обсмоливъ, та одной ночи тихенько, такъ щобъ жѣнка не знала, пôшовъ ихъ закопувати у землю. Була у нихъ высока могила — зъ хаты видко. И дума Телембахъ: — Закопаю сю баньку на сѣй могилѣ просто проти хаты: якъ гляну въ вôкна, такъ и побачу, де мои грошѣ лежать.

Выкопавъ глубоку яму, поставивъ туды баньку, засыпавъ землею, притоптавъ такъ, щобъ не було нѣякихъ признакôвъ, — заткавъ усе свѣжою дерниною. Та ще й заприсягъ ся, щобъ нѣякимъ побитомъ не вôдкопувати грошей. — Буду — каже — працювати, заробляти, а вôдсѣль безъ невыкрутнои потребы не вôзьму й карбованця; а якъ що инакше зроблю, нехай менѣ рука-правиця до лôктя всохне. — Пôшовъ и лѣгъ спати и спавъ зъ упокоемъ.

А Телембахова жѣнка, Приська, нѣчого того не знае, а тежь собѣ дума: — Щось знову Татарва заворушила ся. Чутка така, ще по деякихъ слободахъ набѣгала и богато лиха наробила. Що, якъ на нашу слободу наскоче? Загинемо мы та й добро мое загине. А у менежь намиста добрѣ, дукачѣ та серги дорогѣ. У що я тодѣ уберу ся? Соромъ буде й мѣжь люде выйти! — А далѣ й роздумалась тай каже сама собѣ:

— Знаю, що зроблю! А чомубъ и намъ, жѣнкамъ, не робити такъ, якъ нашѣ чоловѣки роблять?

Подумала тай заходилась робити. Узяла ковану скриньку, поскладала у неѣ все свое добро: намисто, хресты, червôнцѣ и замкнула скриньку добрымъ замкомъ, а щобъ не загубити ключа вôдъ свого скарбу, такъ она и ключь до скриньки почепила, а сама дума: — Въ лѣтку такъ-сякъ и безъ сего переходжу, а за лѣто Орда передурѣе — ось я на зиму й вытягву знову свое добро.

Такъ помысливши, дожидае, поки чоловѣкъ на кôлька день поѣде зъ дому. А якъ поѣхавъ, она въ ночи крадькома до тоижь

*) Єднусъ дукачь або перстень золотый.

*) Шкôркою.

мого короля. Се було дуже не на руку Анґлійцямъ, бо они бояли ся, щобы Французы не загорнули сей край въ свои руки. Зъ того отже настала межи анґлійскими христіянами або т. зв. протестантами въ Уґандѣ, а католиками велика ненависть. Король державъ зъ католиками, а протестантôвъ пôдпирало анґлійске всхôдно-африканьске товариство торговельне. Се товариство дало капітанови Люґардови 16.000 зр., а вôнъ звербувавъ то войско, що служило пôдъ Еміномъ въ Вадалаю, и станувъ по сторонѣ протестантôвъ. Въ Уґандѣ настала отже зъ початкомъ сего року брато-убійча вôйна, про котру ажь теперь наспѣли вѣсти, хочь ще не зовсѣмъ докладні. Король и католики боронили ся вôдъ протестантôвъ завзято. Дня 4 лютого с. р. прийшло було до страшнои битвы. Проводиръ католикôвъ, Мсаѣ, боронивъ ся якъ мôгъ и пять разôвъ вôдперъ протестантôвъ; але тѝ вытягнули тогды мітрайлезу и почали страшно стрѣляти. Богато католикôвъ згинуло а прочі почали разомъ зъ королемъ утѣкати. Протестанты гонили за ними а католики кинулись тогды до озера Ніянса и тамъ згинуло ихъ 5 до 6 тысячѣвъ. Нѣмецкому фельдвебльови Кінови — бо до озера припирають заразъ и нѣмецкі посѣлости — ледви удало ся выратувати епіскопа Гірта и короля Мванґу те перевести ихъ на нѣмецку сторону. Люґардъ тымчасомъ установивъ въ Уґандѣ королемъ якогось магометанина, бо видко, що межи протестантами не мôгъ нѣхто вôдповѣдный знайти ся.

Коли се стало звѣстно, зажадала Франція вôдъ Анґліѣ вôдшкодованя, бо католицкі місіонеры въ Уґандѣ стояли пôдъ еѣ протекторатомъ; то само зробивъ и папа покликуючись на берлиньску и брукселеську угоду. Въ Анґліи наставъ отже великій переполохъ, бо тамъ сподѣвають ся, що Франція готова зъ Обоку надъ Червонымъ моремъ взяти Уґанду тымъ бôльше, що и въ самôй Уґандѣ для протестантôвъ стало, видко, дуже некористно, бо наспѣла вѣсть, що они хотять помирити ся зъ королемъ Мванґа. Анґлія готова отже стратити въ сѣмъ краю весь свôй вплывъ. Справа ся була отже оногды предметомъ интерпеляціѣ въ анґлійскомъ парляментѣ, а праса анґлійска живо обговорює сю справу и доказує, яка велика небезпечность грозить Анґліи въ Африцѣ, колибъ въ Уґандѣ зъ однои стороны хотѣли запаиувати Французы, а зъ другои може ще и держава Конґо, котра до неи припирає. Французы хотять на всякій спосôбъ домагати ся вôдшкодованя и взагалѣ видко, що они мають охоту розширити въ сихъ сторонахъ свои посѣлости, щобы зъ вôдси тымъ лекше докучати Италіи.

То суть отже тѝ обавы и надѣѣ, які теперь выкликує Уґанда въ Европѣ; для загальнои же ситуаціѣ европейскои стала ся теперь Уґанда одным громозводомъ бôльше, що вôдтягають удары вôдъ Европы а стягають ихъ на Африку.

Рада державна.

На вчерашнôмъ засѣданю Палаты пословъ заявивъ президентъ Палаты дръ Смолька, що президія на пôдставѣ реґуляміну має право заказувати вôдчитане деякихъ интерпеляцій. Дотыкало се вôдчитаня интерпеляціѣ пос. Гавка о конфіскатѣ ґазетъ. Президентъ сказавъ однакожь, що не противить ся вôдчитаню интерпеляціѣ, але зъ пропущенємъ сконфіскованыхъ уступôвъ. Гавкъ вôдчитавъ интерпеляцію, а коли президентъ не хотѣвъ дати єму голосу въ сѣй справѣ, наставъ въ Палатѣ великій неспокôй. Скрайна лѣвиця и Молодочехи почали выкрикувати. Президентъ дозволивъ вôдтакъ говорити Гавкови, а коли той почавъ вôдчитувати сконфісковані уступы, зробивъ ся знову великій неспокôй. — Вашатый казавъ, що президія не має права цензуровати интерпеляцій и ставивъ внесене, щобы надъ сею справою вôдбуло ся тайне засѣдане. — Пленеръ доказувавъ, що президія має право не дозволяти карыдостойныхъ интерпеляцій, але конфіската не доказує ще карыдостойности. Внесене Вашатого треба вôдкинути, а практику президента треба уважати за тымчасову. — Фусъ ставивъ внесене, щобы заявлене президента передати комісіи для реформы реґуляміну. На то згодивъ ся и президентъ, и на тôмъ закôнчено справу.

Опôсля розпочала ся дальша дебата надъ закономъ будôвельнымъ. Промавляли пос. Пініньскій, Целинґеръ, Зіґмундъ и Рамлеръ, а вôдтакъ засѣдане перервано.

Пос. Ґесманъ интерпелювавъ правительство, чи оно знає о нечистыхъ справахъ асекураційного товариства „Феніксъ" и чи заведе слѣдство въ справѣ єго дѣловодства. (Се товариство має у насъ свою філію). Слѣдуюче засѣдане назначено на второкъ.

Комісія валютова приняла другій параґрафъ закона о валютѣ короновôй безъ змѣны. При нарадѣ надъ двома слѣдуючими параґрафами заявивъ міністеръ фінансôвъ, що обстає при установленôй въ проектѣ реляціи.

Переглядъ політичный.

Budap. Corr. доносить, що пôсля дотеперѣшныхъ диспозицій приѣде Є. Вел. Цѣсарь въ першихъ дняхъ вересня на маневры до Галичины и при сѣй нагодѣ поступить до Ярослава и Львова.

Станъ здоровля ґр. Таффого вже о стôлько поправивъ ся, що вôнъ мôгъ встати зъ постелѣ.

У Вѣдни звернуло загальну увагу, що нѣмецкій амбасадоръ кн. Райсъ постановивъ якъ разъ выбрати ся на курацію до Карльсбаду въ пору, коли до Вѣдня має приѣхати кн. Бісмаркъ. Теперь знову доносять, що станъ здоровля кн. Райса не позваляє єму выѣхати; очевидно и не позволить бути на весѣлю у Бісмаркôвъ.

Зъ Парижа доносять, що тамошный амбасадоръ россійскій Моренгаймъ старає ся выкористати гостину вел. кн. Константина въ Нансі въ ориґінальный спосôбъ а то старає ся о позичку для Россіѣ въ высотѣ 200 міл. франкôвъ.

Зачувати, що въ Марокко выбухла знову ворохобня и то небезпечнѣйша, якъ була послѣдна. Зъ Испаніѣ вôдплыли два кораблѣ воєнні до Танґеру.

Новинки.

Львôвъ дня 18 червня.

— **Громадамъ Конюшки семянôвскі и Загôрє,** въ рудецкôмъ повѣтѣ, удѣливъ Є. Вел. Цѣсарь 100 зр. запомоги на будову спôльнои школы.

— **Є. Екец. П. Намѣстникъ** выѣхавъ вчера вечеромъ до Кракова.

— **Именованя.** П. Міністеръ скарбу именувавъ директора головнои фабрики тютюну въ Краковѣ, Ивана Прасіля, инспекторомъ, а контрольора Вячеслава Червиньского секретаремъ, для тоижь фабрики. — П. Намѣстникъ именувавъ канцеліста львôвскои Дирекціѣ поліціѣ и управителя експозитуры поліціѣ въ Белзци Брон. Ґерґовича и канцелістôвъ львôвскои Дирекціѣ поліціѣ, Олександра Костшевского та Едварда Луковского, офіціялами поліціѣ. Ґерґовича призначивъ до службы при ц. к. Старостві въ Ярославѣ, а Костшевского при ц. к. Староствѣ въ Перемышли. Дальше П. Намѣстникъ именувавъ канцеліста краковскои Дирекціѣ поліціѣ Володислава Браера провізоричнымъ офіціяломъ поліційнымъ въ етатѣ тоижь Дирекціѣ поліціѣ, а канцеліста ц. к. Суду краєвого въ Краковѣ п. Льва Франка и канцеліста судового у Фриштаку, Антона Надрагу, канцелістами поліціѣ въ етатѣ ц. к. Дирекціѣ поліціѣ у Львовѣ. — Дирекція почтъ и телеґрафôвъ позволила змѣнити мѣсце службове асистентамъ почтовымъ Себастіянови Барови въ Краковѣ и Володимирови Тхужевскому въ Станіславовѣ. — Ц. к. краєва Рада шкôльна именувала учителями шкôлъ народныхъ: Стеф. Новака въ Милятинѣ новôмъ, Фел. Калиньского въ Сердици, Леоп. Спиридовича, управляючимъ учителемъ въ Старôй Ропѣ, Іосифа Герониса въ Косовѣ, Григорія Роґôвского въ Косовѣ, Юліяна Семіона въ Яворовѣ, Кароля Габдаса въ Лѣсѣничахъ, Гната Ровмуса въ Берестовôй горѣ, Павла Жеглицкого въ Пелкиняхъ, Мих. Кувяна въ Говиловѣ малôмъ, Ив. Войцѣка въ Островахъ барановскихъ, Павла Стеранку управителемъ въ Пивничнôй, Сев. Куровского въ Гинковицяхъ, Ив. Матусика управителемъ въ Маковѣ.

— **Презенту** на опорожнену гр. кат. парохію regiae collationis въ Рожнѣ великôмъ, въ повѣтѣ косôвскôмъ, надало ц. к. Намѣстництво о. Денисови Балицкому, дотеперѣшному сотрудникови въ бѣлыхъ Ославахъ.

— **Ц. к. краєва Рада шкôльна** на засѣданю 13 с. м., ухвалила мѣжь иншимъ: плянъ науки языка польского въ середныхъ школахъ и инструкцію до науки того предмету; — предложити п. Міністрови внесенє о заложенє рускои ґімназіѣ въ Коломыи; — пôдвысшити шкôльні оплаты въ ґімназіяхъ въ Коломыи, Перемышли и Тарновѣ, пôсля справдженого послѣднымъ списомъ вросту населеня, въ 15 на 20 зр.; — новый плянъ науки для звычайныхъ шкôлъ народныхъ и для женьскихъ

таки могилы, походила кругъ неѣ тай закопала свою скриньку на могилѣжь таки, тôльки вже зъ другого боку, а не проти хаты.

Ну, ото й поховали свои скарбы чоловѣкъ та жѣнка и одно про одно не знає: жѣнка про чоловѣка, а чоловѣкъ про жѣнку. Черезъ кôлька день вернувъ ся Телембахъ до дому похмурый та замысленый. На якесь купецке дѣло неодмѣнно треба грошей. И запевне знає, що барыштъ буде, та впередъ треба свои грошѣ покласти. Дума, чи не выкопати свого скарбу, и боить ся: може ще се и не невыкрутна потреба, а я якъ вôзьму, а оно й справдѣ, по моѣй присязѣ, рука всохне. Ну, та вже нема що робити! Вôзьму, алежь потôмъ, якъ зароблю, бôльшь положу, нѣжь теперь вôзьму.

Такъ намысливши, говорить до жѣнки: — Присько, отсе я йду у чумачку на все лѣто, такъ прохала тѣтка твоя, щобъ приѣхала ты на лѣто до неѣ, — она ще лагодить сына женити та доньку вôддавати.... Вôдгуляєшь у неѣ весѣля, а я потôмъ заѣду по тебе и о Покровѣ дома будемо.

Приська зрадѣла: — А коли ѣхати? — пытає ся?

Чоловѣкъ каже: — Завтра. У досвѣта пообѣдаємо тай поѣдемо.

Рада Приська: — Отсе погуляю! Вôдкопаю свою скриньку, буде менѣ у що убрати ся!

Надъ вечѣръ ходивъ усюды Телембахъ и обходивъ могилу, дивлючись, чи не займявъ хто єго скарбу. А обходячи кругъ могилы, помѣтивъ зъ другого боку, що мовь землю рушено — дернину погано положено, та й зôвяла она. — Отсе! — дума' собѣ — мабуть и тутъ хтось скарбъ закопавъ. Се мабуть Кирикъ Супоня, — не дурно вôнъ въ себе такого зъубожѣлого удає. А ну лишь, вôзьму я єго грошѣ, а своихъ не займатиму, присягу додержу; а зароблю, знову сюды положу — я красти не хочу. Та такъ думаючи и пôшовъ собѣ чогось тамъ до сусѣды.

Приська тежь дурно часу не гаяла. Тôльки чоловѣкъ до сусѣды пôшовъ, а она вже й прибѣгла до могилы. Зиркъ — коли проти ихъ хаты дернину положено, такъ и видко, що положено.—Сежь мабуть скарбъ! Отсе менѣ щастє! — Нахилилась, мовь траву рве, торкнулась, земля рушена. — Скарбъ! Не виймати мужь я свого добра, а выкопаю сей скарбъ и тамъ, у тѣтки, куплю собѣ всього, чого треба, ще красного, нѣжь моє. Ну, нехай тôльки нôчь прийде, а вже я єго вытягну.

И такъ Приська думаючи, повернула ся до дому и знову заходилась коло роботы.

(Конець буде.)

шкôлъ выдѣловыхъ; — розпорядженє, обмежаюче принимане учителѣвъ безъ квалiфiкацiѣ: — перемѣнити одну посаду учителя молодшого на посаду зъ повною платнею въ 4- и 5-клясовыхъ народныхъ школахъ въ Тяжнôвцяхъ, Рогатинѣ, Товмачи, Бôбрцѣ, Неполомицяхъ, Бжеску, Чешановѣ, Дубровôй, Обертинѣ, Коросно, Ланцутѣ, Радомыслю, Руднику и Новôмъ Торзѣ вôдъ 1 липня с. р. — зъорґанiзувати народнû школы въ Ластôвкахъ въ повѣтѣ дрогобицкôмъ, вôдъ 1 вересня 1894 р.

— **Перенесеня**. Зъ причинъ службовыхъ перенесла ц. к. краєва Рада шкôльна учителѣвъ зъ перемыского округа Стан. Капланьского до 5-кл. мужескои школы народнои въ Бродахъ; Меч. Главатого до школы народнои въ Самборѣ, Мих. Немирôвского до народнои школы въ Товмачи, Рудольфа Файта до школы народнои въ Горбачи въ львôвскôмъ повѣтѣ.

— **Вступнû испыты** до 1-ои клясы ґимназiяльнои вôдбудуть ся сего року въ рôвнорядныхъ клясахъ рускихъ въ Перемышли дня 15 и 16 н. ст. липня передъ ферiями (термiнъ липневый), а дня 1, 2 и евентуально 3 н. ст. вересня по ферiяхъ (термiнъ вересневый). Зголошуватись треба все день передъ испытомъ въ канцелярiи управителя и принести зъ собою метрику ученика. Безъ метрики не вôльно припустити нѣякого ученика до испыту.

— **Процесъ Анны Павликôвнои** (сестры п. Мих. Павлика, спôвредактора „Народа") вôдбувъ ся въ Чернôвцяхъ дня 14 с. м. передъ звычайнымъ трибуналомъ, котрому проводивъ радникъ Сидоръ Винницкiй. Обжаловувавъ прокураторъ Куненъ, а обжаловану боронивъ адвокатъ зъ Коломыѣ, дръ Северинъ Даниловичь. Актъ обжалованя закидувавъ 36-лѣтнôй Аннѣ Павликôвнôй, котра вôдъ шѣстьохъ лѣтъ яко швачка осѣла въ Чернôвцяхъ, що она, яко емiсарка руского сторонництва соцiялiстичного въ Галичинѣ, ширила межи черновецкою верствою робôтничою засады деструктивнû, идеѣ погубнû, зверненû противъ найвысшихъ основъ суспôльного ладу и устрою державного. Трибуналъ, по переведнôй розправѣ засудивъ Анну Павликôвну на шѣсть тыжднѣвъ вязницѣ.

— **Прогулька „львôвского Бояна"** вôдбудесь завтра въ недѣлю. Точка збору Погулянка о годинѣ 4-ôй.

— **Плывачка воздушна** Ґросманъ забила ся минувшои недѣлѣ въ Берлинѣ. Она пôднала ся бальономъ на припонѣ на 500 стôпъ высоко у воздухъ, а вôдтакъ скочила зъ него зъ падакомъ на землю. Але падакъ не отворивъ ся и она упала въ воду, та забила ся на мѣсци.

О сѣмъ выпадку подають такû близшû вѣсти: Въ недѣлю вечеромъ мала Ґросманъ спустити ся падакомъ зъ бальона просто въ озеро, на котрôмъ чекало на ню кôлька лодокъ, щобы єѣ взяти, коли спустить ся на воду. Коли вже бальонъ пôднѣсъ ся бувъ на 500 стôпъ высоко, выскочила Ґросманъ зъ човенця и отворила падакъ, але въ тôй хвили высунулась ѣй рука зъ обручки прикрѣпленои до падака, а вôдтакъ и друга, и нещаслива злетѣла скоро якъ стрѣла у воду. Може за пôвъ мiнуты вырынула она зъ воды и почала плысти просто до лодки, въ котрôй бувъ єѣ чоловѣкъ. Єѣ вытягнули зъ воды и она була ще зовсѣмъ притомна и розповѣла, що сама виновата своему нещастю, бо не привязала ся ремѣнцемъ въ поясѣ до падака, а хотѣла держати ся лишь руками. Присутный при тôмъ лѣкарь, казавъ єѣ занести до шпиталю, але она померла, заким ще єѣ донесли до шпиталю. Ґросманъ була давнѣйше статисткою въ театрѣ берлиньскôмъ, але щобы помагати чоловѣкови зарабляти лекше на кавалокъ хлѣба, взяла ся лѣтати бальономъ и спускати ся зъ него падакомъ. — При сѣй нагодѣ нотуємо, що й воздушный плывакъ Мерiґi, котрый въ четверъ продукувавъ ся у Львовѣ, упавъ бувъ въ ставокъ въ городѣ монастиря СС. Сакраментокъ, але такъ щасливо, що єму не стало ся нѣчого; скупавъ ся лишь и щасливо доплывъ до берега и вернувъ фiякромъ до мѣста.

— **Музиканты злодѣѣ**. Въ Чернôвцяхъ арештовано оркестру зъ Моравы, зложену зъ шести музикантôвъ, а то тому, що мали обôкрасти въ Пôдбужу тамошный урядъ почтовый. Теперь сидить собѣ оркестра въ арештахъ громадскихъ и выграває польки та вальцû.

— **Самоубiйство**. Касiель Ляденъ, купець въ Коломыи, б. радный мѣста, поступовый жидъ, офiцирь ґвардiѣ народнои въ р. 1848, знаный въ мѣстѣ и въ околици, застрѣливъ ся дня 11 с. м. въ 72 роцѣ житя. Вôнъ лишивъ такiй листъ; „Нѣчого, не маю, довгôвъ не лишаю жадныхъ, а не хотячи на старôсть вытягати руки, вôдбираю собѣ житє". Кôлька днѣвъ передъ смертью посплачувавъ свои малû довги, а такiй бувъ въ тôмъ взглядѣ ретельный, що въ послѣднôмъ листѣ лишивъ ще три зр. для одного вѣрителя, котрого навѣть въ Коломыи не було.

— **Конѣ зъ окулярами**. Носять люде окуляры, то чомъ бы и конѣ не могли ихъ носити? А они и такъ мають звычайно дуже короткiй зôръ черезъ те, що стоять въ пôвтемныхъ стайняхъ. Задля короткого зору стають конѣ дуже полохливыми; неразъ налякає ся каменя на дорозѣ, сухои вербы, а все лишь длятого, що не можуть розпôзнати, що се? Отже оденъ лондоньскiй оптикъ зачавъ робити и продавати окуляры для коней. Суть то подвôйно вогнутû скла, оправленû въ шкôру. И кажуть, що полохливû конѣ зовсѣмъ стають спокôйнû, коли имъ надѣнуть тû окуляры.

— **Чотирнацятьлѣтный убiйникъ**. На пасовиску въ лѣсѣ пôдъ селомъ Ревною на Буковинѣ бавило ся кôлькоро дѣтей. По якôмсь часѣ зъявивъ ся коло нихъ 14-лѣтный Тимофѣй Водврондъ и взявши зъ собою 7-лѣтного Танаска Виксича, пôйшовъ зъ нимъ въ лѣсъ. Коли оба були въ гущавинѣ, кинувъ ся Тимофѣй на Танаска, повалив его на землю и почавъ душити за горло. Дитина посинѣла и зомлѣла. Убiйникъ, думаючи що хлопець не живе, кинувъ его до рова, а здерши зъ него кожушокъ прикрывъ хлопця мохомъ и утѣкъ. Коли Танасъ не верта́въ, почали его другû дѣти глядати и найшовши его въ ровѣ якось вôдтерли. Жандармерiя увязнила вже 14-лѣтного злочинця и вôддала судови.

— **Завзятый жебракъ**. Въ Почдамѣ засудили жебрака Гейнце за жебранину до дому працѣ. Єму се не подобалось, а коли его протестъ не вдѣявъ нѣчого, знявъ разъ-два деревянû ходаки зъ нôгъ и кинувъ ними на судью. Оденъ ходакъ ударивъ директора суду въ рамя, другiй асесора также въ рамя. Ледви вôдвели его до вязницѣ, а вôнъ тамъ за хвилю розваливъ кафльову пѣчь.

— **Нападъ**. Въ Карльсбадѣ напавъ якiйсь розбôйникъ на лондоньского банкира Опенгайма, котрый проходжувавъ ся по горахъ, и зажадавъ вôдъ него пуляресу. Банкиръ не хотѣвъ вôддати. Тогды напастникъ стрѣливъ до него чотири разы, але зранивъ его лише въ руку. Надбѣгли люде, але напастникъ утѣкъ и дотеперь ще не вôднайшли его. Теперь люде, що приѣхали лѣчитись до Карльсбаду, боять ся ходити по горахъ.

— **Воздушна труба** навѣстила въ самû Зеленû свята село Петрилôвъ, въ холмскôмъ повѣтѣ въ Россiи. Селяне були на богослуженю. Нараз розôйшлась помѣжь ними вѣсть, що Петрилôвъ горить. Всѣ выбѣгли зъ церкви и побачили попадъ Петриловомъ, котрого зза горою не було видко, величезный стовпъ дыму, сягаючiй дуже высоко. Селяне побѣгли на ратунокъ, думаючи, що цѣле село стоить въ огни. На версту передъ Петриловомъ, на лукахъ, зъ темнои, майже чорнои хмары звисавъ до землѣ огняный стовпъ и стоявъ неповорушно въ три мiнуты. Вôдтакъ зъ того огняного стовпа зачавъ ся выдобувати дымъ, котрый обертавъ ся довкола своєѣ оси и перемѣнивъ ся въ величезный стовпъ, широкiй на чотири сяжнѣ. Не мавъ вôнъ, якъ звычайнû трубы воздушнû, формы лiйки, але выглядавъ, якъ правильный цилiндоръ, зложеный зъ темного, наче сосновного дыму, котрый стоявъ якiйсь часъ тамъ, де показавъ ся огняный стовпъ, а потôмъ крутячись посунувъ ся на полудне до села. О кôлька сяжнѣвъ вôдъ села стовпъ задержавъ ся на хвилю и звернувъ ся на схôдъ, ажь вкôнци въ вôддаленю якои пôвтора версты змѣнивъ свôй напрямъ на пôвнôчный схôдъ. Въ мѣсцяхъ, куды воздушна труба перейшла, була земля мовь бы скопана, безъ слѣду травы, а величезнû дерева були повырыванû зъ коренемъ и киненû далеко. Людемъ не сталось нѣчо и будынки вôстали неушкодженû. Заразъ потôмъ наступила злива, а мѣсцями впавъ и градъ величины курячого яйця.

— **Купивъ собѣ жѣнку**. Гарна донька буковиньского жида, Розенцвайґа, покохала волоского дяка и утекла зъ нимъ до Букарешту. Зъ вôдтамъ написала до батька, щобы приславъ ѣй метрику, бо она любить дяка и хоче выйти за него замужь. Але батько, старозаконный жидъ, и чути про се не хотѣвъ. Написавъ донцѣ, що волить радше смерть собѣ зробити, нѣжь позволити донцѣ на вѣнчанє. Закоханый дякъ подумавъ надъ тымъ, а що очевидно знавъ слабû стороны жидôвъ, написавъ до Розенцвайґа, що коли позволить донцѣ перейти на православiє, то заплатить єму 200 зр. готôвкою. Такiй гарный заробокъ дуже подобавъ ся Розенцвайґови. Вôнъ вырѣкъ ся своєѣ любои доньки и позволивъ на все, доставши въ руки грошѣ, а дякъ недавно побравъ ся зъ купленою жѣнкою.

† Посмертнû вѣсти.

Померли: Въ Карльсруге, въ Нѣмеччинѣ померъ повѣстеписатель Емiль Марiо Вакано. Покôйникъ родивъ ся въ 1840 р. и перебувавъ якiйсь часъ зъ своимъ батькомъ, инспекторомъ катастральнымъ, у насъ въ Галичинѣ. Опôсля 16-лѣтнымъ хлопцемъ дôставъ ся до Молдавы до цирку и тамъ перебраный за панну продукувавъ ся ѣздою на кони. Зъ цирку вступивъ бувъ до монастиря а зъ монастиря до вѣденьского театру за статиста, ажь наконець покинувъ и театръ та взявъ ся писати повѣсти, котрыми незадовго здобувъ собѣ славу.

Господарство, промыслъ и торговля.

— **Новый подѣлъ краю на округи инспекцiѣ.** П. Мiнiстеръ рôльництва знѣсъ дотеперѣшный подѣлъ краю на 47 округôвъ лѣсныхъ и зарядивъ новый подѣлъ на 8 округôвъ лѣсныхъ въ Галичинѣ, въ котрыхъ обовязки технiкôвъ инспекцiѣ лѣснои будуть сповняти выключно технiки лѣснû, стало для адмiнiстрацiѣ лѣснои установленû. Новû округи лѣснû и осѣдки технiкôвъ инспекцiѣ лѣснои будуть: у Львовѣ, Краковѣ, Новôмъ Санчи, Ряшевѣ, Перемышли, Стрыю, Станiславовѣ и Золочевѣ. — Округъ **Львôвъ** обôймає повѣты: Бôбрка, Городокъ, Львôвъ, Жовкôвъ, зъ просторомъ лѣсôвъ громадскихъ 6160 а приватныхъ 95.487 гектарôвъ. — Округъ **Краковъ** обôймає повѣты: Бяла, Бохня, Бжеско, Хшанôвъ, Краковъ, Мысленицѣ, Вадовицѣ, Вѣличка, Живець, зъ просторомъ лѣсôвъ державныхъ 12.541 гектарôвъ, громадскихъ 9.338 и приватныхъ 162.461. — Округъ **Новый Санчь** обôймає повѣты: Горлицѣ, Грибôвъ, Ясло, Коросно, Лиманова, Новый Торгъ, Новый Санчь, Сянокъ, зъ просторомъ лѣсôвъ державныхъ 8.165 гектарôвъ, громадскихъ 18.083 и приватныхъ 178.445. — Округъ **Ряшѣвъ** обôймає повѣты: Березôвъ, Домброва, Кольбушова, Ланцутъ, Мѣлець, Нисько, Пильзно, Ропчицѣ, Ряшѣвъ, Тарнобжеґъ, Тарнôвъ, зъ просторомъ лѣсôвъ державныхъ 271, громадскихъ 10.925 и приватныхъ 217.553 гектарôвъ. — Округъ **Перемышль** обôймає повѣты: Чесанôвъ, Добромиль, Ярославъ, Яворôвъ, Лѣсько, Мостиска, Перемышль, Рава, Сокаль, зъ просторомъ лѣсôвъ державныхъ 13.724, громадскихъ 14.658 и приватныхъ 264.455 гектарôвъ. — Округъ **Стрый** обôймає повѣты: Долина, Дрогобичь, Калушь, Рудки, Самбôръ, Старемѣсто, Стрый, Турка, Жидачѣвъ, зъ просторомъ лѣсôвъ державныхъ 113.406, громадскихъ 24.134 и приватныхъ 271.601 гектарôвъ. — Округъ **Станiславôвъ** обôймає повѣты: Богородчаны, Борщѣвъ, Бучачь, Чортковъ, Городенка, Гусятинъ, Коломыя, Косôвъ, Надвôрна, Пôдгайцѣ, Снятинъ, Станiславôвъ, Товмачь, Залѣщики, зъ просторомъ лѣсôвъ державныхъ 155.051, громадскихъ 9.679 и приватныхъ 212.027 гектарôвъ. — Округъ **Золочѣвъ** обôймає повѣты: Броды, Бережаны, Камѣнка, Перемышляны, Рогатинъ, Скалатъ, Тернопôль, Теребовля, Збаражь, Золочѣвъ, зъ просторомъ лѣсôвъ громадскихъ 11.146 и приватныхъ 210.324 гектарôвъ. Загальный просторъ лѣсôвъ въ Галичинѣ выносить 2,019.700 гектарôвъ.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Будапештъ 18 червня. Палата послôвъ приняла буджетъ фiнансовый безъ змѣны. Мiнiстеръ фiнансôвъ предложивъ законъ фiнансовый за 1892 р. Надвыжку въ сумѣ 14.725 зр. призначено до збôльшеня стану касового.

Римъ 18 червня. Король и королева выѣхали до Монцы. — Сенатъ ухваливъ италiяньско-швайцарску угоду торговельну 98 голосами противъ 9.

Парижъ 18 червня. Правительство повѣдомило вчера Нѣмеччину, Анґлiю и другû державы, що Францiя приступила до блькады дагомейского побережа. — Завтра має тутъ приѣхати бувшiй президентъ италiяньского кабiнету Рудiнi.

Лондонъ 18 червня. Въ палатѣ послôвъ заявивъ Бальфуръ, що закрытя парляменту не можна скорше сподѣвати ся якъ 28 або 29 с. м.

Вашiнґтонъ 18 червня. Въ Скетль въ Державѣ вашiнґтонскôй убили чотири робôтники италiяньскû наставника робôтникôвъ Нельзора; пѣдесять приятелѣвъ Нельзора кинулось тогды на Италiянцѣвъ и всѣхъ ихъ поубивали.

Одвѣчальный редакторъ: Адамъ Креховецкiй.

Експедиція мѣсцева
НАРОДНОИ ЧАСОПИСИ

зъ днемъ 1 (13) сѣчня 1892 перенесена до

„БЮРА ДНЕВНИКÔВЪ“ ЛЮДВИКА ПЛЬОНА,

улиця Кароля Людвика, ч. 9.

„Бюро Дневникôвъ“ буде приймати, выключно, вôдъ Нового року предплату мѣсцеву.

Инсераты („оповѣщеня приватнû“) якъ для „Народнои Часописи“ такъ также для „Ґазеты Львôвскои“ вôдъ теперь буде принимати лишь горѣ назване „Бюро Дневникôвъ“ Людвика Пльона.

Дра Фридриха Ленґіля

БЕРЕЗОВЫЙ БАЛЬЗАМЪ

Самъ вже сокъ, природный, вытѣкаючій зъ березы наверченои, уходивъ вôдъ запамятныхъ часôвъ за найлѣпше средство на красу; але хемічно по припису вынаходця переробленый на бальсамъ, набирає вже майже чудесного дѣланя.

Якъ зъ вечера помастити нимъ лице або яке инче мѣсце на шкôрѣ, то вже на рано вôддѣлюе ся вôдъ шкôры майже незамѣтна лусочка, а шкôра сама стае свѣтло бѣлою и делікатною.

Сей Бальсамъ выгладжує морщины на лици и вôспôвку и надає ему краску молодости; шкôрѣ надає вôнъ бѣлôсть, делікатнôсть и свѣжôсть, въ найкоротшôмъ часѣ усторонює веснѣвки, родимû плямы, червонôсть носа, вугры и всяку таку нечистоту шкôры.

Цѣна одного збанка вразъ зъ приписомъ ужитку зр. 1·50.

Дра Ленґіля **Бензове Мыло,**

найлагôднѣйше и для шкôры найзноснѣйше, кавалокъ по 60 кр.

Найчистѣйшій спірітусъ,

найлѣпшû

румы, горѣлки, розолісы, лікеры и пр.

въ Цѣс. кор. привілiованôй

Рафінеріи спірітусу, фабрицѣ руму, лікерôвъ и оцту

Юліюша Міколяша

у Львовѣ. 72

МІНЦЕРА Карпатскû косы зъ маркою **„КОСАРЬ“**

зъ анґлійскои срѣбристои стали. (Silver-Steel.)

Сими косами надзвычайно *легко косити. Они подвôйно загартованû, рѣжуть остро, остаютъ ся довго острыми, легкû до кошеня и такû гибкû*, якъ найлучша, на весь свѣтъ славна дамасценска сталь. Они перетинаютъ желѣвну бляху, не выщербуючи ся и лишь дуже мало вѣдаютъ ся. Одно клепане выстарчує на кôлька днѣвъ. А выостривши разъ таку косу, косити можна нею *100 до 120 крôкôвъ* и найгустѣйшого збôжа и найтвердшои ґôрскои травы, чимъ ощадить ся не лишь робочій часъ, но и плата за кошене, и то *о чотири, пять або шѣсть разъ* въ порôвнаню зъ вычайными косами, якû продаютъ ся торговцями.

Кождому, кто купить у насъ косы, заручаемъ, що кожда коса буде зовсѣмъ така, якъ тутъ описано.

Нашû косы суть такû вашрокû, якû потрѣбнû въ нашôмъ краю и такû задовгû, якихъ хто потребує, и то по такôй цѣнѣ.

Довгота цѣлои косы	60	65	70	75	80	85	90	95	100	105	110	114	стм.
Цѣна 1 косы	1.—	1.05	1.10	1.20	1.30	1.40	1.50	1.60	1.70	1.85	2.—	2.20	зр.
На 5 клгр. иде	*14*	*13*	*11*	*10*	*9*	*8*	*7*	*7*	*6*	*5*	*5*	*5*	косъ

Одень карпатскій брусокъ до остреня косъ $^1/_3$ клгр. ваги, коштує 15 кр.

Косы высылаютъ ся тотчасъ по замовленю *почтою*, но лишь за *готовû ґрошѣ* або за *послѣплату. Почтовый перевôзъ* коштує 30 кр. за пакунки до 5 кільоґрам. *При замовленю найменше 10 косъ половину платы за перевôзъ мы беремо на себе.*

☛ При замовленю косъ для кôлькохъ господарѣвъ мы на кожду косу прилѣплюемо цедулку зъ именемъ того, кому коса принадлежить. ☛

Особливо треба стеречи ся шахраѣвъ!!! бо лишь тû косы суть *правдивû* карпатскû косы, на котрыхъ 1) прилѣплена *зелена* цедулка зъ законною маркою „Косарь“ (по анґлійски „Mower“), и то зовсѣмъ така, якъ напечатано на сѣмъ письмѣ наверху, — и на котрыхъ *на листвѣ косы выбита* наша фірма „Münzer & Co.“ и 2) котрû купуютъ ся *прямо, лишь у насъ*, бо у иншихъ торговцѣвъ сихъ косъ совсѣмъ нема.

Мінцеръ и Спôлка (давн. Л. Мінцеръ) въ м. Дрогобичи

(ВЪ ГАЛИЧИНѢ)

одинокій фабричный складъ косъ зъ маркою „Косарь“ для всеи Австро-Угорщины, Нѣмеччины, Россіѣ и для всего Всходу. 71

На селѣ

на купеляхъ и на свѣжôвъ воздусѣ! килѣшокъ старои житнои горѣвки придасть ся.

„Балабанôвка“ цѣлкомъ заступає въ скуткахъ конякъ, отъ изза сего поручає сѣ кождому выѣзджаючому — а певно пригодить ся — Торговля

Кароля Балабана

у Львовѣ. 76

Антикварска оферта.

❦ МАЙЕРЪ, ЛЕКСІКОНЪ ❦

4 (найновѣйше) выдане

16 елеґантныхъ томôвъ оправленыхъ въ полотно, якъ новû, замѣсть

зр. 96 зр. 55.

M. Kuppitsch W-we, Wien, 1 Schottenring 8.

Поручає ся **ТОРГОВЛЮ ВИНЪ** Людвика Стадтміллера у Львовѣ. 30

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.